

Kuopion kaupungin viljelypalstat, viljelypalstojen perusparantaminen, vuokrauksen ja sääntöjen uudistaminen

Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen Rakentamisen ja kunnossapidon tukipalvelut

Yleistä

Kuopion kaupungin alueelle on perustettu 1970–2000 -luvun aikana 364 viljelypalstaa yhdeksään eri kohteeseen: Särkiniemi, Itkonniemi, Niuva, Savisaari, Julkulanniemi, Rahusenkangas (Lepoharju), Jynkänlahti, Petonen ja Pappilanmäki.

Viljelypalstojen vuokraus oli ennen palvelualueuudistusta maaomaisuuden hallinnan vastuualueella, palvelualueuudistuksessa palsta-asiat siirtyivät hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle ja palvelualueuudistuksen jatkotyössä tehtävät siirtyivät takaisin kaupunkiympäristön palvelualueella, tällä kertaa kunnossapitoon.

Viljelypalstoja ei ole pitkään aikaan perusparannettu, alueilla on tehty ainoastaan kevyitä kunnostustöitä, kuten jyrsintää ja vesakon raivausta. Viljelypalstoille on tullut ajan myötä ongelmia viljelypalstojen huonon kunnon vuoksi mm. viljelemättömien palstojen vesakoitumisesta, ojen huonosta kunnosta, huonosta maasta, kivikkoisuudesta, alueiden yleisestä epäsiisteystestä, tavaran säilyttämisestä viljelypalstoilla, palstojen rajamerkkien katoamisesta ja siitä aiheutuvista rajariidoista sekä palstojen välissä olevien käytävien katoamisesta viljelykäyttöön.

Palautteissa on tullut esille, että jätehuoltoa ei ole järjestetty (ollut asiakkaiden vastuulla), vedenottomahdollisuuden puuttumisesta yms. Myös sääntöjen uudistamiseen on tarvetta (vuokra-ajat, hinnasto, selkeät vuokrausohjeet) epäselvyyksien välttämiseksi. Esimerkiksi palstojen päällekkäisvaraukset aiheuttavat ongelmia ja kaikilla halukkailla ei ole mahdollisuutta viljelyyn ja lisäksi joillakin vuokraajilla on useampi palsta käytössään.

Asiakaskysely ja tulokset

Kaupunkiympäristön palvelualueen kunnossapito teki viljelypalstoista asiakaskyselyn syksyllä 2017 kaupungin nettisivuilla. Lisäksi kysely lähetettiin kaikille viljelypalstavuokralaisille postissa.

Kyselyssä tiedusteltiin mm. vuokra-ajan pituutta, kunnostus - huoltotoimenpiteistä, mielipiteitä palstakoosta, monivuotisten kasvien viljelystä. Kyselyn tuloksista nousivat esille kastelumahdollisuus, alueiden siisteys, käytävien kunto sekä monivuotisten kasvien viljelymahdollisuus ja palstojen koko. Lisäksi toivottiin WC-tilaa, muita huoltotiloja ei pidetty tärkeänä. Vuokra-ajan pituudeksi toivottiin toistaiseksi sopimusta.

Vastauksia kyselyyn tuli 222 kpl, joista paperikirjeinä 144 kpl (asiakkaille lähetettiin postissa 262 kirjettä). Paperivastaukset ovat mukana grafiikassa ja teksteissä. Esityksen liitteenä on kooste asiakaskyselyn vastauksista.

Jatkotoimenpiteet

Kyselyn tulosten perusteella palvelualue on päättänyt esittämään, että viljelypalstoille tehdään parantamissuunnitelma ja parantamishjelma.

Ensimmäinen parannettava alue olisi Itkonniemen viljelypalsta-alue. Suunnitelma tehtäisiin kevään ja kesän aikana ja kunnostustoimenpiteet olisi tarkoitus aloittaa v.2018. Lisäksi tehtäisiin kunnustusohjelma muille palstoille.

Viljelypalstan hinta on tällä hetkellä 21,50 euroa/vuosi. Perusparantamisen myötä tulee tarvetta korottaa vuokrahintaa palstojen nousevien kunnossapitokustannuksien myötä. Tällä hetkellä kaupungin kunnossapitotoimenpiteet ovat olleet minimaaliset ja se on johtanut palstojen huonoon kuntoon.

Kunnossapito on selvittänyt muiden kaupunkien viljelypalstojen hintoja ja hinnat ovat 13 eurosta 50 euroon saakka, riippuen siitä mitä palveluun kuuluu. Esimerkiksi hinnat Helsingissä vaihtelevat 30 - 50 euroa/aari, Espoossa 48 euroa/kesä (kuuluu kasteluvesi), Lahdessa 45 euroa/kesä (kuuluu maan muokkaus) ja Jyväskylässä 48 euroa/aari /4 kesää (yksi kesä 24 euroa). Muissa kaupungeissa on voinut vuokrata myös pienempiä viljelypalsta-alueita, pääasiassa puoli aaria.

Tarkoituksena olisi, että vuokrahintaa korotettaisiin perusparannetuilla palsta-alueilla ja sopimusaika olisi toistaiseksi voimassaoleva sopimus. Sopimuksen päätyttyä seuraava vuokralainen olisi jonossa ensimmäisenä oleva hakija. Perusparannettavien palstojen hinnaksi esitetään 35 euroa/aari yhden kesän ajalta, puoli aaria olisi parannettavilla alueilla 20 euroa. Vanhojen alueiden osalta ei esitetä hintamuutoksia.

Esityksen liitteenä on nykyinen viljelypalstasääntö ja esitys uudesta tarkennetusta vuokraussäännöstä. Uusi vuokraussääntö ottaa kantaa monivuotisten kasvien viljelyyn eli niitä ei saisi viljellä muualla kuin niille osoitetuilla alueilla. Myös siisteyden on kiinnitetty enemmän huomiota ja sääntöjen rikkomisen seurauksia on tarkennettu.

Mikäli alueita aletaan perusparantamaan, tulee vuokraussääntöä edelleen tarkentaa. Uudet säännöt tuodaan hyväksyttäväksi, kun suunnittelutyö ja suunnitteluohjelma on tehty.

Vaikutusten arviointi

Viljelypalstojen käytöllä arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia alueiden yhteisöllisyyteen. Monelle palstalaiselle harrastus on mukava henkireikä, joka tuottaa mielihyvää myös oman ruoan muodossa. Kun alueita parannetaan, myös niiden käytettävyys ja viihtyisyys paranee.

Yritysvaikutukset lienevät vähäiset. Palstalaiset joutuvat hankkimaan mm. erilaista välineistöä, siemeniä ja taimia, joka tuottaa liiketoimintaa.

Esitys

Esitän, että kaupunki aloittaa viljelypalstojen perusparantamisen. Ensimmäisenä perusparannettavana alueena on Itkonniemen alue, tämän jälkeen alueita parannettaisiin yksi alue noin joka toinen vuosi.

Parannettavien alueiden esitetään hintaa korotettavaksi parantamistoimenpiteiden jälkeen. Uudet hinnat olisivat 35 euroa/aari ja 20 euroa/puoli aaria.

21.03.2018

62 §

- 2 2219/2018 Kartta viljelypalsta-alueista
- 3 2219/2018 Asiakaskysely viljelypalstoista (julkaistaan osoitteessa:
www.kuopio.fi/viljelypalstat)

Valmistelija

Hannele Kauppinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5713

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Lautakunta hyväksyy kaupungininsinöörin esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

